

Suvestinė redakcija nuo 2020-10-07

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [16-783](#), i. k. 1112070ISAK000V-153

Nauja redakcija nuo 2020-10-07:

Nr. [V-1510](#), 2020-10-06, paskelbta TAR 2020-10-06, i. k. 2020-20823

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL ILGALAIKIŲ INSTITUCINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS
PLĖTROS PROGRAMŲ INICIJAVIMO, TVIRTINIMO, VYKDYMO IR VERTINIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. sausio 31 d. Nr. V-153

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ 1.4 papunkčiu,
tvirtinu Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų
inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

GINTARAS STEPONAVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2011 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-153 (Lietuvos
Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro
2020 m. spalio 6 d. įsakymo Nr. V-1510 redakcija)

ILGALAIKIŲ INSTITUCINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS PROGRAMŲ INICIJAVIMO, TVIRTINIMO, VYKDYMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja švietimo, mokslo ir sporto ministro (toliau – ministras) tvirtinamų ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) programų, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ar Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, inicijavimą, tvirtinimą, vykdymą ir vertinimo tvarką. Aprašo nuostatos netaikomos universitetų tvirtinamoms ilgalaikėms institucinėms MTEP programoms.

2. Ministro tvirtinamos ilgalaikės institucinės MTEP programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti nuoseklius, planingus, kryptingus, turinčius ilgalaikį poveikį ir būtinus valstybės ir visuomenės aktualioms problemoms spręsti MTEP darbus, kuriems reikalingos kolektyvinės tyrėjų pastangos ir kuriuos vykdo viena institucija (prireikus – su partneriais).

3. Programas inicijuoja valstybinis mokslinių tyrimų institutas (toliau – institutas) ar keli institutai, jas gali inicijuoti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija). Instituto inicijuojamų Programų trukmė – 5 metai, Ministerijos inicijuojamų Programų trukmė – iki 5 metų.

4. Institutas vykdo Programas, parengtas pagal instituto mokslinės veiklos kryptis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas instituto įstatuose.

5. Ministerijos inicijuotą Programą vykdo konkurso būdu nustatyta valstybinė mokslo ir studijų institucija (toliau – institucija) ar institucija kartu su partneriais – mokslo ir studijų institucijomis ir (ar) įmone, turinčia mokslinių tyrimų padalinį.

6. Instituto ilgalaikėms Programoms vykdyti kasmet skiriama šiam institutui paskirtų valstybės biudžeto asignavimų dalis, ne mažesnė kaip 50 procentų lėšų MTEP, paskirtų šiam institutui Programų rengimo metams. Institutų Programos gali būti papildomai finansuojamos kitų viešųjų ir (ar) privačiųjų juridinių asmenų lėšomis.

7. Ministerijos inicijuojama Programa finansuojama Lietuvos mokslo tarybai (toliau – Taryba) skirtais valstybės biudžeto asignavimais ar Programos vykdymu suinteresuotai Lietuvos Respublikos ministerijai skirtais valstybės biudžeto asignavimais.

II SKYRIUS INSTITUTO PROGRAMŲ INICIJAVIMAS IR RENGIMAS

8. Institutas, vadovaudamasis savo mokslinės veiklos kryptimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytomis instituto įstatuose, parengia pasiūlymus dėl Programų tematikų ir joms skiriamų valstybės biudžeto asignavimų (toliau – Pasiūlymai) ir juos teikia Ministerijai.

9. Ministerija pateikia gautus instituto Pasiūlymus suinteresuotoms ministerijoms ir Tarybai. Suinteresuotos ministerijos savo atsiliepimus ir siūlymus dėl gautų instituto Pasiūlymų siunčia

ministerijai ir Tarybai, o Taryba – Ministerijai.

10. Taryba organizuoja instituto Pasiūlymų ir suinteresuotų ministerijų atsiliepimų ir siūlymų aptarimą, į kurį kviečia instituto, Ministerijos ir suinteresuotų ministerijų atstovus. Aptarimo metu taryba gali pasiūlyti suinteresuotoms ministerijoms patikslinti jų siūlymus ir organizuoti pakartotinį aptarimą. Baigusi aptarimą, Taryba pateikia ministrui pasiūlymą dėl instituto Programų tematikų ir joms skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

11. Ministras tvirtina Tarybos pateiktas instituto Programų tematikas ir joms skiriamus valstybės biudžeto asignavimus arba turi teisę paprašyti instituto pateikti naujus Pasiūlymus, kurie nagrinėjami Aprašo 8–10 punktų nustatyta tvarka. Ministrui patvirtinus instituto Programų tematikas ir joms skiriamus valstybės biudžeto asignavimus, institutas (toliau – Programos rengėjas) per 1 mėnesį nuo jų patvirtinimo parengia Programų projektus.

12. Programos projekte Programos rengėjas nurodo Programos:

12.1. pavadinimą;

12.2. tikslus;

12.3. uždavinius;

12.4. metodologinį tyrimų pagrindimą;

12.5. tyrimų etapus ir jų charakteristikas;

12.6. detalių įgyvendinimo planą, kuriame numatomas skirtų lėšų preliminarus paskirstymas uždaviniams vykdyti;

12.7. numatomus rezultatus;

12.8. rezultatų sklaidos priemonės (rezultatų skelbimas, viešinimas ir populiarinimas);

12.9. vykdymui skirtas lėšas;

12.10. vadovą.

III SKYRIUS

MINISTERIJOS PROGRAMOS INICIJAVIMAS IR RENGIMAS

13. Ministerija inicijuoja ilgalaikę institucinę MTEP programą tuo atveju, kai identifikuojama valstybei ar visuomenei ypač aktuali ūkio, socialinė ar kultūros problema, kuri gali būti išsprendžiama vykdant ilgalaikę institucinę MTEP programą, tačiau šalyje nesama instituto, kurio mokslinės veiklos kryptys apimtų identifikuotą problematiką. Įvertinusi Programoms numatytus valstybės biudžeto asignavimus, Ministerija numato preliminarų lėšų sumą, reikalingą Programai vykdyti.

14. Ministerija suformuluotą problemą teikia Tarybai, kuri pateiktą problemą detalizuoja, nustato Programos tematiką, jos aprėptį, Programos trukmę, skirtinas lėšas ir, suderinusi su Ministerija, skelbia Programos idėjų konkursą, nurodydama institucijoms ar institucijoms kartu su partneriais per 1 mėnesį pateikti Programos idėjas.

15. Taryba, gavusi Programos idėjas, per 1 mėnesį nuo jų pateikimo dienos jas išnagrinėjusi ir įvertinusi siūlomų mokslinių tyrimų tinkamumą problemai spręsti, jų metodologinį pagrindimą ir institucijų (institucijų kartu su partneriais) mokslinį potencialą, turimą mokslinių tyrimų infrastruktūrą, siūlo Ministerijai:

15.1. geriausią Programos idėją pateikusiai institucijai ar institucijai kartu su partneriais siūlyti rengti Programą;

15.2. sujungti kelias Programos idėjas ir, numačiusi Programą rengsiančią instituciją, siūlyti jai rengti Programą pasitelkiant partnerius, kitų teiktų idėjų autorius;

15.3. skelbti naują Programos idėjų konkursą;

15.4. atsisakyti inicijuoti Programą.

16. Ministerijai priėmus sprendimą pritarti pateiktai ar sujungtai idėjai, Taryba siūlo institucijai ar institucijai kartu su partneriais (toliau – Programos rengėjai) per 1 mėnesį nuo pasiūlymo gavimo parengti Programos projektą vadovaujantis Aprašo 12 punktu ir nurodant

Programos vykdymo laikotarpį. Ministerijai priėmus sprendimą siūlyti skelbti naują Programos idėjų konkursą, Taryba patikslina Programos tematiką ir, suderinusi su Ministerija, skelbia naują idėjų konkursą.

IV SKYRIUS

INSTITUTO IR MINISTERIJOS INICIJUOJAMŲ PROGRAMŲ TVIRTINIMAS

17. Instituto ir Ministerijos inicijuojamų Programų projektus Programų rengėjai teikia Tarybai.

18. Taryba Programų projektus įvertina per 2 mėnesius nuo jų pateikimo dienos.

19. Vertindama Programos projektą Taryba gali pasitelkti užsienio ekspertus ir (arba) paprašyti suinteresuotų ministerijų išvadų dėl Programos projekto.

20. Vertindama Programos projektą Taryba gali siūlyti Programos rengėjams jį patikslinti.

21. Įvertintus Programos projektus su jų vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis Taryba teikia Ministerijai.

22. Išnagrinėjęs Tarybos vertinimo išvadas ir rekomendacijas ministras priima sprendimą:

22.1. patvirtinti Programą;

22.2. pasiūlyti Programos rengėjui pagal vertinimo išvadas ir rekomendacijas tikslinti Programą, kuri paskui bus nagrinėjama Aprašo 17–22 punktų nustatyta tvarka;

22.3. netvirtinti Programos (Ministerijos inicijuotos Programos atveju).

V SKYRIUS

PROGRAMŲ VYKDYMAS IR JŲ VERTINIMAS

23. Ministerijos inicijuotą Programą parengusi institucija pasirašo sutartį dėl Programos finansavimo su Taryba. Sutarties sąlygos derinamos su Ministerija.

24. Institutai pateikia Tarybai Programų vykdymo tarpines ataskaitas trečiaisiais Programų vykdymo metais iki liepos 10 dienos. Ministerijos inicijuotos Programos vykdytojai Programos vykdymo tarpinę ataskaitą Tarybai pateikia įpusėję Programos vykdymą – iki liepos 10 d., jei programa vykdoma 3 ar 5 metus, ar iki vasario 1 dienos, jei programa vykdoma 2 ar 4 metus. Baigus vykdyti Programas iki vasario 1 dienos Tarybai teikiamos Programų vykdymo baigiamosios ataskaitos. Baigiamojoje Programos vykdymo ataskaitoje pateikiamas Programos vykdytojo atliktas Programos vykdymo rezultatų vertinimas. Programos vykdymo tarpinės ir Programos vykdymo baigiamosios ataskaitos formas ir vertinimo tvarką tvirtina Taryba.

25. Taryba per 2 mėnesius nuo Programos vykdymo tarpinės ataskaitos gavimo dienos (į šį laikotarpį neįeina liepos ir rugpjūčio mėnesiai) ją įvertina ir teikia išvadas Ministerijai ir Programų vykdytojams, siūlydama:

25.1. tęsti Programą;

25.2. tikslinti Programą;

25.3. nutraukti Programos vykdymą (Ministerijos inicijuotos Programos atveju).

26. Ministras priima sprendimą išnagrinėjęs Tarybos išvadas. Tarybos išvadoms nagrinėti ministras gali sudaryti darbo grupę iš mokslo ir studijų institucijų, Tarybos, socialinių partnerių, suinteresuotų ministerijų ir Ministerijos atstovų.

27. Ministras gali inicijuoti neeilinį Programos vykdymo vertinimą. Pakitus šalies ekonominei ar socialinei padėčiai, Institutas, Taryba ar ministras gali inicijuoti Programų tikslinimą.

28. Vertinant Programos vykdymo baigiamąją ataskaitą nustatoma:

28.1. ar vykdoma Programa sprendžia valstybei ar visuomenei aktualią ūkio, socialinę ar kultūros problemą;

28.2. kaip buvo panaudotos Programos viešinimo galimybės, sklaida ir pristatymas visuomenei;

28.3. kokią perspektyvą, įtaką ir poveikį Programa gali turėti tolesnių mokslinių tyrimų plėtotei;

28.4. kokias kitas problemas Programa padėjo spręsti.

29. Likus ne mažiau nei 9 mėnesiams iki Programos vykdymo pabaigos:

29.1. institutas pateikia Ministerijai pasiūlymus dėl naujų Programų tematikų ir joms skiriamų valstybės biudžeto asignavimų;

29.2. Ministerijos inicijuotos Programos vykdytojas gali teikti Ministerijai siūlymą pratęsti Programą.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Programų vykdytojai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 51 straipsniu, turi viešai skelbti savo interneto svetainėse Programų mokslinių tyrimų rezultatus, informaciją apie Programas, finansuojamų Programų ir mokslinių ataskaitų anotacijas, kiek tai neprieštarauja asmens duomenų, intelektinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1510](#), 2020-10-06, paskelbta TAR 2020-10-06, i. k. 2020-20823

Dėl švietimo ir mokslo ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. V-153 „Dėl Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo